॥ अर्जुन उवाच ॥ ब्रह्मचर्य्यमिदं भद्रे मम द्वादशवार्षिकं । धर्म्मराजेन चादिष्टं नाहमस्मि स्वयंवशः ।
तव चापि प्रियं कर्त्तुमिच्छामि जलचारिणि । अनृतं नोक्तपूर्व्वञ्च मया किञ्चन कर्हिचित् ।
कथञ्च नानृतं मे स्यात्तव चापि प्रियं भवेत् । न च पीड्येत मे धर्म्मस्तथा कुर्य्या भुजङ्गमे ।
॥ उलूप्युवाच ॥ जानाम्यहं पाण्डवेय यथा चरसि मेदिनीं । यथाच ते ब्रह्मचर्य्यं इदमादिष्टवान् गुरुः ।
परस्परं वर्त्तमानान् द्रुपदस्यात्मजां प्रति । यो नोऽनुप्रविशेन्मोहात्स वै द्वादशवार्षिकं । ७८९
वने चरेद्ब्रह्मचर्य्यमिति वः समयः कृतः । तदिदं द्रौपदीहेतोरन्योऽन्यस्य प्रवासनं ।
कृतवांस्तत्र धर्म्मार्थमत्र धर्म्मो न दुष्यति । परित्राणञ्च कर्त्तव्यमार्त्तानां पृथुलोचन ।
कृत्वा मम परित्राणं तव धर्म्मो न लुप्यते । यदि वाऽप्यस्य धर्म्मस्य सूक्ष्मोऽपि स्याद्व्यतिक्रमः ।
स च ते धर्म्म एवस्याद्दत्त्वा प्राणान्ममार्जुन । भक्ताञ्च भज मां पार्थ सतामेतन्मतं प्रभो ।
न करिष्यसि चेदेवं मृतां मामुपधारय । प्राणदानान्महाबाहो चर धर्म्ममनुत्तमं । ७८०५
शरणञ्च प्रपन्नाऽस्मि त्वामद्य पुरुषोत्तम । दीनाननाथान् कौन्तेय परिरक्षसि नित्यशः । साऽहं शरणमभ्येमि रोरवीमि च दुःखिता ।
याचे त्वां चाभिकामाऽहं तस्मात्कुरु मम प्रियं । स त्वमात्मप्रदानेन सकामां कर्त्तुमर्हसि ।
॥ वैशम्पायन उवाच । एवमुक्तस्तु कौन्तेयः पन्नगेश्वरकन्यया । कृतवांस्तत्तथा सर्व्वं धर्म्ममुद्दिश्य कारणं ।
स नागभवने रात्रिं तामुषित्वा प्रतापवान् । उदितेऽभ्युत्थितः सूर्य्ये कौरव्यस्य निवेशनात् ।
आगतस्तु पुनस्तत्र गङ्गाद्वारं तया सह । परित्यज्य गता साध्वी उलूपी निजमन्दिरं । ७८१०
दत्त्वा वरमजेयत्वं जले सर्व्वत्र भारत । साध्या जलचराः सर्व्वे भविष्यन्ति न संशयः ।
इत्यादिपर्व्वण्यर्ज्जुनवनवासपर्व्वणि उलूपीसङ्गे चतुर्दशाधिकद्विशतोऽध्यायः ॥ २१४ ॥
॥ वैशम्पायन उवाच । कथयित्वा च तत्सर्व्वं ब्राह्मणेभ्यः स भारतः । प्रययौ हिमवत्पार्श्वं ततो वज्रधरात्मजः ।
अगस्त्यवटमासाद्य वशिष्ठस्य च पर्व्वतं । भृगुतुङ्गे च कौन्तेयः कृतवान् शौचमात्मनः ।
प्रददौ गोसहस्राणि सुबहूनि च भारत । निवेशांश्च द्विजातिभ्यः सोऽददत् कुरुसत्तमः ।
हिरण्यबिन्दोस्तीर्थे च स्नात्वा पुरुषसत्तमः । दृष्टवान् पाण्डवश्रेष्ठः पुण्यान्यायतनानि च । ७८१५
अवतीर्य्य नरश्रेष्ठो ब्राह्मणैः सह भारत । प्राचीं दिशमभिप्रेप्सुर्जगाम भरतर्षभः ।
आनुपूर्व्येण तीर्थानि दृष्टवान् कुरुसत्तमः । नदीं चोत्पलिनीं रम्यामरण्यं नैमिषं प्रति ।
नन्दामपरनन्दाञ्च कौशिकीञ्च यशस्विनीं । महानदीं गयाञ्चैव गङ्गामपि च भारत ।
एवं तीर्थानि सर्व्वाणि पश्यमानस्तथाश्रमान् । आत्मनः पावनं कुर्व्वन् ब्राह्मणेभ्यो ददौ च गाः ।
अङ्गवङ्गकलिङ्गेषु यानि तीर्थानि कानिचित् । जगाम तानि सर्व्वाणि तीर्थान्यायतनानि च । ७८२०
दृष्ट्वा च विधिवत्तानि धनञ्चापि ददौ ततः । कलिङ्गराष्ट्रद्वारेषु ब्राह्मणाः पाण्डवानुगाः । अभ्यनुज्ञाय कौन्तेयमुपावर्त्तन्त भारत ।
स तु तैरभ्यनुज्ञातः कुन्तीपुत्रो धनञ्जयः । सहायैरल्पकैः शूरः प्रययौ यत्र सागरः ।